

6

Vragenuur: Vragen Sjoerdsma

Vragen van het lid Sjoerdsma aan de minister van Economische Zaken, bij afwezigheid van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, over **het bericht dat de Duitse deelstaatpremier Horst Seehofer zich grote zorgen maakt over de handel van 23 miljard euro tussen zijn deelstaat en Nederland omdat het kabinet het consulaat in München sluit.**

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Voorzitter. 23 miljard euro, voor zo veel geld handelt Nederland jaarlijks met het Duitse Beieren. Minister Ploumen was daar nog deze zomer op handelsmissie met koning Willem-Alexander en koningin Maxima en met grote Nederlandse bedrijven en Nederlandse ondernemers. Dat was een goede handelsmissie, want het is crisis en Nederland verdient geld in het buitenland, met handel en export, en bij uitstek met succesvolle plekken als Beieren. Je zou dan ook verwachten dat dit kabinet, VVD en PvdA, de banden met Beieren niet alleen zouden vasthouden, maar ook zouden verstevigen, zodat wij meer handel zouden kunnen drijven, wij groei stimuleren, bedrijven contracten kunnen tekenen en ondernemers makkelijker aan de slag kunnen. Ik zou verwachten dat dit kabinet pal staat voor ondernemers die zorgen voor banen en voor inkomen. Maar doet dit kabinet dat ook? Het antwoord daarop is nee.

Het bezoek van minister Ploumen bleek een afscheidsronde. Het kabinet sluit ons consulaat in München, haalt de loopbrug op en snijdt de banden door. De Duitse deelstaatpremier moet nota bene aan de bel trekken. Hij moet twee brandbrieven schrijven aan premier Rutte om dit op de agenda te krijgen. Ook onze werkgevers maken zich zorgen. Geen enkel bedrijf zou dit doen, zegt Bernard Wientjes. De Duits-Nederlandse Handelskamer snapt helemaal niets van deze plannen. Duitsland is onze allerbelangrijkste handelspartner, zeggen zij. En dit kabinet? Dat gaat verder. Niet alleen München sluit, ook Antwerpen, Milaan, Chicago, Osaka: dicht, dicht, dicht. Economische kamikaze zeggen kenners. D66 heeft daarom drie vragen. Waarom doet het kabinet dit? Wat kosten deze sluitingen aan gemiste orders? Gaat het kabinet deze sluitingen per direct terugdraaien?

Minister **Kamp**:

Voorzitter. Op de laatste vraag, of wij de sluitingen direct gaan terugdraaien, is het antwoord nee. Wij hechten veel waarde aan onze goede contacten met Duitsland. Vandaar ook dat onze ambassade in Berlijn het hele land zal blijven bedienen, zoals op dit moment ook al gebeurt. Daarin wordt men nog steeds ondersteund door een consulaat-generaal in Düsseldorf. Verder hebben we een viertal NBSO's, handelskantoren, in Frankfurt, Hamburg, Leipzig en Stuttgart. We zullen kijken wat we moeten doen om te zorgen dat we de ondersteuning die er ook in de ogen van het kabinet moet zijn in het zuiden van Duitsland, het beste kunnen invullen. Een optie is dat je dat geconcentreerd blijft doen en extra gaat doen vanuit onze ambassade in Beieren. Een andere mogelijkheid is dat er een ambassadekantoor in Berlijn komt. Het is ook denkbaar dat we ook een handelskantoor, een NBSO, gaan vestigen in München. Een andere

optie zou zijn dat we het honorair consulaat daar gaan versterken met enkele handelsmedewerkers. Er zijn dus verschillende mogelijkheden om te doen wat wij belangrijk vinden, namelijk om onze ondersteuning aan de economische activiteiten in het zuiden van Duitsland te blijven geven. Laten we ons realiseren dat op de buitenlandse posten tussen nu en het jaar 2018 als onderdeel van een veel bredere operatie een bedrag van 100 miljoen moet worden ingeleverd op een totaal van 500 miljoen. Die ombuiging moet gerealiseerd worden. Niet alle posten worden gesloten. Er wordt geen enkele ambassade in de wereld gesloten. Van onze 22 consulaten-generaal blijven er 17 over. Ik meen dat Nederland nog steeds een respectabel netwerk in de wereld openhoudt, dat groter is dan dat van vele andere vergelijkbare landen.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

De minister zegt dat pijnlijke keuzes moeten worden gemaakt en dat we moeten bezuinigen. Daarmee laat hij de kern van mijn betoog volstrekt links liggen. Deze bezuinigingen kosten Nederland geld, banen en orders. De minister gaat niet in op de brandbrief van de Duitse deelstaatpremier. Hij gaat niet in op de argumenten van de heer Wientjes. Als er miljoenendeals op de tocht komen te staan – de post kost ongeveer 1,5 miljoen euro – dan is het toch geen goede bezuiniging? Die bezuiniging kost dan toch juist geld? Ontkent de minister dat?

De **voorzitter**:

De minister.

Minister **Kamp**:

Het is niet zo dat dit per definitie geld gaat kosten. Duitsland is ons buurland. We hebben heel brede, intensieve contacten met het land. We hebben een ambassade in Berlijn, die het hele land kan bedienen. De ambassade wordt nog steeds ondersteund door een consulaat-generaal en vier handelskantoren. We zullen nagaan welke optie aanvullend voor het zuiden van Duitsland noodzakelijk is om te zorgen dat we het gewenste niveau van ondersteuning van de economische contacten daar in de toekomst kunnen vasthouden.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

Voorzitter, halverwege mijn verhaal gaf u de minister het woord. Daarom kon ik niet verder. Laat ik dat alsnog doen.

Mijn verhaal ging over de gemiste kansen. De minister zegt op zoek te gaan naar een andere vorm. Hij spreekt over een NBSO dat wellicht vanuit Berlijn zal opereren. Maar wat zegt hij dan tegen de ondernemers die zeggen dat juist de lokale contacten van een consulaat cruciaal zijn in de deelstaat Beieren? Wat zegt hij tegen de heer Wientjes, die zegt dat je juist in een deelstaat ook op lokaal niveau moet kunnen insteken? Laat ik het zo zeggen: voor D66 is het onacceptabel om ambassades en consulaten te sluiten die geld opleveren. Die moeten in ieder geval open worden gehouden. Wil de minister op zijn minst toezeggen dat er, voordat dit kabinet verdergaat met het sluiten van posten, een kosten-batenanalyse komt van ons postennetwerk? Wat levert het postennetwerk Nederland nu precies op? Dan kan er besloten worden of er iets dicht moet. Misschien moet er juist wel iets geopend worden. Is de minister bereid, deze

kosten-batenanalyse toe te zeggen of gooit hij het kind met het badwater weg?

Minister Kamp:

Ik heb al aangegeven dat er een aantal opties zijn voor onze ondersteuning van activiteiten in het zuiden van Duitsland. Ik heb ook, behalve wat de heer Sjoerdsma net noemde, gezegd dat de mogelijkheid van een ambassadekantoor bestaat. Er is ook de mogelijkheid van een honorair consul met ondersteuning van handelsmedewerkers. Dat zijn heel goed denkbare constructies. Het is verkeerd als de heer Sjoerdsma het idee heeft dat wij besloten zouden hebben tot bezuinigingen en de ombuiging wat betreft ons posten-netwerk in het buitenland zonder dat er een grondige analyse en afweging aan ten grondslag liggen. Die zijn er natuurlijk wel geweest. Wij weten hoe onze posten functioneren. We hebben daarnaar gekeken. We hebben bekeken hoe we het beste op een verantwoorde manier deze bezuiniging kunnen verwerken. Dat heeft geleid tot wat er nu voorligt. Er is een brief aan de Kamer gestuurd. Die zal nog besproken worden. Naast de interessante vragen die de heer Sjoerdsma heeft gesteld, heeft de Kamer inmiddels al 115 schriftelijke vragen gesteld. Die zullen we nog deze maand beantwoorden. We zijn graag beschikbaar om daarna met de Kamer over alle ins en outs van gedachten te wisselen.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):

De heer Seehofer heeft het kabinet benaderd omdat hij een probleem ziet. Het koninklijk paar was echter onlangs nog op handelsmissie in de regio. Daarmee wordt een gemixt signaal afgegeven. In het debat over het techniekpact, dat vorige week plaatsvond, kwam iets soortgelijks aan de orde: een technische universiteit stelt een numerus fixus in terwijl onze hele maatschappij zit te springen om meer techniekstudenten. Dit komt bij ons over als een inconsistentie. Ziet het kabinet deze inconsistentie ook? Wat gaat het kabinet eraan doen om dit soort gemixte signalen te voorkomen? Daar hebben wij echt last van bij de handel. De vraag aan de minister is dan ook ...

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Mulder.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):

Ik had twee vragen nog, dacht ik.

De voorzitter:

U hebt nu al een minuut gebruikt. Stelt u dus gauw uw vraag; geen inleiding meer.

Mevrouw Agnes Mulder (CDA):

Wat zal het antwoord van de minister aan de heer Seehofer zijn?

Minister Kamp:

De suggestie dat wij maar even een numerus fixus zouden laten doorvoeren bij een universiteit is echt grote onzin. Mijn collega van OCW heeft al aan de Kamer meegedeeld

dat het aantal plekken voor technische studenten in twee jaar tijd wordt verdubbeld en dat alle studenten die dit jaar naar verwachting zullen komen, een plek zullen krijgen.

Nu ga ik in op het besluit dat hier aan de orde is. Ik heb daar net al het nodige over mogen zeggen tegen de heer Sjoerdsma. Als het koninklijk paar ergens naartoe gaat, hoe belangrijk dat ook is, is het niet zo dat dat gebied dan buiten een zorgvuldige afweging valt. Het antwoord dat wij aan de gewaardeerde minister-president van Beieren gaan geven, zullen wij zorgvuldig formuleren. Als mevrouw Mulder daarin geïnteresseerd is, zullen wij de Kamer daar heel graag van in kennis stellen. Ik schat in dat ons antwoord wellicht aan de orde zal komen bij het debat dat mogelijk zal volgen in het vervolg op de antwoorden die wij zullen geven op de 115 vragen die bij de brief gesteld zijn.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor zijn komst naar de Kamer. Hiermee is er een einde gekomen aan het mondelinge vragenuur.